

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра прикладної математики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління проєктами та віддаленими командами

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти бакалавр

галузь знань 11 Математика та статистика
(шифр і назва)

спеціальність 113 Прикладна математика
(шифр і назва)

освітня програма Прикладна математика
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет математики і інформатики

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету математики і інформатики

“29”серпня 2022 року, протокол №7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: *Сузікова Олена Геннадіївна*, канд. псих. наук, старший викладач кафедри прикладної математики.

Програму схвалено на засіданні кафедри Прикладної математики

Протокол від “29”серпня 2022 року №11

Завідувач кафедри Прикладної математики

Валерій КОРОБОВ

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) Прикладна математика

назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) Прикладна математика

Сергій ПОСЛАВСЬКИЙ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету математики і інформатики Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2022 року, протокол №1

Голова науково-методичної комісії факультету математики і інформатики

Ольга АНОЩЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Управління проектами та віддаленими командами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 113 Прикладна математика.

1. Опис навчальної дисципліни

За останнє десятиліття кореневі зміни в техніці, технологіях та глобальній конкуренції стали особливо очевидними та пошуковими у будь-якому вигляді людської діяльності. Будь-який бізнес намагається бути більш оперативним, гнучким та динамічним. Здатність успішно, ефективно та з мінімальними затратами здійснювати управління проектами (особливо в галузях розробки нових технологій та цифрових продуктів) надає можливість спеціалісту істотно підвищити свою конкурентоспроможність на ринку.

1.1. Метою вивчення дисципліни є забезпечити розширену підготовку студентів у галузях управління проектами, створення та супроводу інформаційних технологій; сформуванню у студентів уявлення про існуючі методології управління проектами у сфері ІТ та виробити у навчанні практичні навички з їх застосування, щоб після завершення навчання випускники були в змозі підготувати та виконати основні етапи управління ІТ-проектом.

1.2. Завданням курсу є формування у студентів комплексних теоретичних та складових знань з питань управління проектами та створення методичної основи формування професійних компетентностей в галузі проектного менеджменту; отримання знань з організації роботи команд проекту для здійснення конкретних проектів; дослідження особливостей оцінки ефективності проектів з вивченням факторів ризику та невизначеності.

Під час вивчення дисципліни передбачається систематична практична робота студентів як під керівництвом викладача, так і самостійно. Предметом вивчення курсу є проект, команда та основи теорії управління проектами та командами. Курс передбачає цілеспрямовану роботу студентів над вивченням спеціальної літератури, активну роботу на лекціях та практичних заняттях, самостійну роботу та виконання домашніх завдань.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	
Лабораторні заняття	
год.	
Самостійна робота	
42 год.	
у тому числі індивідуальне завдання	
10 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- моделі життєвого циклу IT-проєкту;
- базові поняття та принципи методологій проєкту Waterfall; Agile; Scrum, Kanban
- базові поняття та принципи методологій розробки TDD; XP.
- основи стандарту РМІ;
- методи контролю якості;
- методології побудови розподілених команд.

вміти:

- управляти комунікаціями на проєктах;
- керувати розподіленою командою проєкту;
- планувати і керувати строками;
- керувати часом;
- виявляти та зменшувати ризики;
- управляти очікуваннями людей;
- формувати культуру та цінності команди;
- оцінювати ресурси та витратну частину проєкту (витрати на обладнання та програмні продукти);
- оцінювати складність підтримки проєкту або продукту;
- обґрунтувати прийняті рішення в галузях управління IT-проєктом.

оволодіти:

- навичками роботи з програмними продуктами для управління проєктами;
- методами створення планів проєктів;
- методами управління розкладом.

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

Розділ 1. Управління проєктами

Тема 1. Вступ до управління проєктами.

Мета, завдання і предмет дисципліни. Історія, місце управління проєктами у сучасному цифровому суспільстві. Основні концепції та моделі управління проєктами. Типи і приклади сучасних застосовуваних методів УП. Життєвий цикл проєкту (загальні принципи). Приклади – каскад, спіраль, V-цикл, agile.

Тема 2. План, час та бюджет проєкту.

Поняття мети, плану, завдання процесу планування. Декомпозиція. Час та бюджет проєкту. Подання плану: мережеві (TAD, PERT ...), Гант-діаграми. Контрольні точки, діаграма контрольних подій.

Тема 3. Управління ресурсами.

Види ресурсів, матеріальні та нематеріальні ресурси. Інтелектуальна власність. Розподіл ресурсів, вирівнювання. Метод ABC-контролю. Фінансове обґрунтування IT проєкту. Вартість грошей у часі, дисконтування. Аналіз беззбитковості і окупності. Наведена вартість і потоки грошових коштів. Повернення інвестицій, ROI, IRR. Розрахунок собівартості.

Тема 4. Управління ризиками

Поняття ризику, типи і характеристики ризиків. Управління ризиком – зменшення невизначеностей, планування зривів плану. Типові ризики IT-розробки. Метод ідентифікації, якісні та кількісні оцінки ризиків. Стратегії управління ризиком. Формалізовані методи прийняття рішень (GERT, Дерево рішень і т.д.).

Контроль подій. Тригери.

Тема 5. Контроль і моніторинг в ІТ-проєктах.

Управління проєктом «по контрольних точках». Контроль виконання, темпів робіт і бюджету проєкту. VCF-аналіз, діаграма ковзання. Індекс функціонування для розкладу, індекс функціонування за вартістю. Метод освоєного обсягу, межі застосування, пастки. Діаграма згорання та інші методи контролю для agile на прикладі JIRA. Зв'язок освоєного обсягу і Scrum. Атрибути Scrum.

Тема 6. Керування розкладом.

Правило Парето. Підстраховка (буфер). Шляхи формування підстраховки. Механізми розбазарювання підстраховки. Управління, яке мінімізує розбазарювання часу. Критичний ланцюг (концепція). Метод критичного шляху, пізній і ранній старт. Методи швидкого проходу і стиснення розкладу.

Тема 7. Управління завданнями та інтеграційними процесами.

Система управління user story і issue. Системи контролю версій (локальні, централізовані і розподілені). Системи управління документацією. Запити на зміни. Системи збирання і безперервної інтеграції (Бранчінг модель). CI/CD.

Тема 8. Компоненти управління якістю.

Документування вимог. Критерії приймання. Планування якості, вимоги (функціональні, технічні, призначені для користувача). Параметри якості, критерії прийнятності. План управління якістю, тестування. Цикли Шухарта і Демінга. Система глибинних знань Демінга. Запобігання та перевірка, вирішення проблем, діаграма Парето. Контрольні карти Шухарта і основи «6 сигм».

Розділ 2. Управління віддаленою командою

Тема 9. Що таке віддалена та розподілена команда.

VUCA світ. Адаптація до нової реальності. VUCA vs SPOD світ. Дистанційна робота та її особливості. Фріланс. Віддалена та розподілена команда.

Тема 10. Основи командної роботи.

Життєвий цикл команди. Формування команди. Чотиристадійна модель (формування, притирання, нормалізація, функціонування). Онбордінг, адаптація, менторинг. Організація роботи в команді. Розподіл роботи. Пріоритети. Коли $1 + 1! = 2$. Масштабування команди.

Тема 11. Керівництво та лідерство.

Повноваження, ініціатива, відповідальність. Організаційне та технічне лідерство. Лідерство і керівництво у віддалених і розподілених групах. Залежність стилю лідерства і рівня інтеграції команди. Парадокс влади.

Тема 12. Критерії ефективності команди.

Ефективність команди, її оцінка та критерії, особиста і командна ефективність. Професіоналізм. Реєстр навичок. Мотивація і винагорода. Стили робочої поведінки. Робочі стилі (профілі) D.I.S.C. Перевага моделі взаємодії з D.I.S.C. Альтернативна класифікація. Формування ефективних зворотних зв'язків.

Тема 13. Час як критичний ресурс.

Управління часом. Тайм менеджмент. Ресурси підвищення власної ефективності.

Getting Things Done, методи 90x30 і 52x17, Принцип Парето, матриця Ейзенхауера, метод фіксованого часу, техніка Pomodoro, тайм-менеджмент по хронотипу.

Тема 14. Професійне вигоряння.

Стрес його стадії та наслідки. Психофізичні, соціально-психологічні та поведінкові складові стресу. Емоційне виснаження, деперсоналізація, редукція особистих досягнень. Протидія стресу та професійному вигорянню.

Тема 15. Комунікація в розподіленій команді.

Соціальна комунікація або соціальне дистанціювання. Емоції, емоційна складова комунікації. Емпатія. Соціальний інтелект. Особливості комунікації у віддалених і розподілених командах.

Тема 16. Корпоративна культура в розподіленій команді.

Складові корпоративної культури. Традиції, цінності, фольклор. Внутрішні стандарти. Особливості корпоративної культури в ІТ. Культурні особливості розподілених команд.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Управління проектами												
Тема 1. Вступ до управління проектами.	5	2	1			2						
Тема 2. План, час та бюджет проекту.	5	2	1			2						
Тема 3. Управління ресурсами.	5	2	1			2						
Тема 4. Управління ризиками.	5	2	1			2						
Тема 5. Контроль і моніторинг в ІТ-проектах.	5	2	1			2						
Тема 6. Керування розкладом.	5	2	1			2						
Тема 7. Управління завданнями та інтеграційними процесами.	5	2	1			2						
Тема 8. Компоненти управління якістю.	5	2	1			2						
Індивідуальне завдання	10					10						
Разом за розділом 1	50	16	8			26						
Розділ 2. Управління розподіленою командою												

Тема 9. Що таке віддалена та розподілена команда.	5	2	1			2					
Тема 10. Основи командної роботи.	5	2	1			2					
Тема 11. Керівництво та лідерство.	5	2	1			2					
Тема 12. Критерії ефективності команди.	5	2	1			2					
Тема 13. Час як критичний ресурс.	5	2	1			2					
Тема 14. Професійне вигоряння.	5	2	1			2					
Тема 15. Комунікація в розподіленій команді.	5	2	1			2					
Тема 16. Корпоративна культура в розподіленій команді.	5	2	1			2					
Разом за розділом 2	40	16	8			16					
Усього годин	90	32	16			42					

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні концепції та моделі управління проектами.	1
2	План, час і бюджет проекту і їх візуалізація	1
3	Методи управління матеріальними ресурсами	1
4	Методи та стратегії управління ризиком.	1
5	Контроль виконання, темпів робіт і бюджету проекту.	1
6	Керування розкладом у віддалених і розподілених командах.	1
7	Управління завданнями та інтеграційними процесами.	1
8	Управління якістю у віддалених і розподілених командах.	1
9	Організація роботи у віддалених і розподілених командах.	1
10	Лідерство і керівництво у віддалених і розподілених групах.	1
11	Ефективність команди, її оцінка та критерії, особиста і командна ефективність.	1
12	Тайм менеджмент. Ресурси підвищення власної ефективності.	1
13	Стрес і його наслідки. Протидія професійному вигорянню.	1
14	Особливості комунікації у віддалених і розподілених командах.	1
15	Корпоративна культура в розподіленій команді.	1
16	Підсумкове заняття	1
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Виконання домашніх завдань за розділом «Управління проектами»	16
2	Виконання індивідуального завдання	10
3	Виконання домашніх завдань за розділом «Управління розподіленою командою»	16
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання на тему «Наочна візуалізація планування завантаження команди на проєкті».

7. Методи навчання

Проблемно-орієнтовані лекції, пояснювально-ілюстративні методи при проведенні практичних занять, проблемно-пошукові методи при виконанні завдань самостійної роботи.

8. Методи контролю

1. Поточне опитування.
2. Перевірка виконання домашніх завдань.
3. Перевірка індивідуального завдання.
4. Проведення заліку.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залікова робота	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Індивідуальне завдання	Разом		
T1–T8	T9–T16				
20	20	20	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання: дворівнева

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
50-100	зараховано
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Батенко Л.П. Управління проектами: Навч. посібник/ Л.П.Батенко, О.А.Загородніх, В.В.Ліщинська. – К.: КНЕУ, 2003. – 231 с.
2. Березін О. В. Управління проектами: навч. посіб. [Текст] / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – Суми : Університетська книга, 2014. – 272 с.
3. Веретенников, В. І. Управління проектами [Текст]: Навч. посібник для вузів / В. І. Веретенников, Л. М. Тарасенко, Г. І. Гевлич. – К.: Центр навч. літ., 2006. – 280 с.
4. Єгорченков О. В. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. [Текст] / О. В. Єгорченков, Н. Ю. Єгорченкова, Є. Ю. Катаєва. – Київ : КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. – 117 с.
5. Кожушко Л. Ф. Управління проектами: Навчальний посібник [Текст] / Л. Ф. Кожушко, С. М. Кропівко. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 388 с.
6. Логачова Л. М. Управління проектами : навч. посіб. [Текст] / Л. М. Логачова, О. В. Логачова. – Суми : Університетська книга, 2015. – 208 с.
7. Петренко Н. О. Управління проектами [Текст]: навчальний посібник. / Н. О. Петренко, Л. О. Кустріч, М. О. Гоменюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 224 с.
8. Тян Р.Б. Управління проектами: Підручник для студ. вищ. навч. закл. [Текст] / Р.Б.Тян, Б.І.Холод, В.А.Ткаченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 221 с.
9. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навчальний посібник [Текст] / Г.М. Тарасюк. – К.:Каравела, 2004. – 344с.
10. Чумаченко І. В. Управління проектами: процеси планування проектних дій [Текст]: підручник / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В. Доценко, А.М. Чередниченко. – К.: КРОК, 2014. – 673 с.
11. Шишмарьова Л. О. Управління проектами : навчальний посібник для самостійної роботи студентів 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» [Текст] / Л. О. Шишмарьова. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 136 с.

Додаткова література

1. Белінський, П. І. Проектне планування та управління проектами // Белінський П.І. Менеджмент виробництва та операцій: підручник для вузів. – К., 2005. – С. 223-256.
2. Збаразська Л.О. Управління проектами. Навчальний посібник [Текст] / Л.О. Збаразська, В.С. Рижиков, І.Ю. Єрфорт, О.Ю. Єрфорт О.Ю. – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 168 с.
3. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: навч. посібник [Текст] / Л.С. Кобиляцький. – К: МАУП, 2002. – 200 с.
4. Крайнік О.М. Планування проектних дій : навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013 «Управління проектами» денної форми навчання / О. М. Крайнік, Н. І. Тахтаджієва. – Запоріжжя, ЗДІА, 2015. – 80 с.
5. Кучеренко В.Р. Управління діловими проектами: навчальний посібник [Текст] / В.Р. Кучеренко, О.С. Маркітан. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 280 с.
6. Орт Алан Д. Управління проектами: Керівництво з ключових процесів, моделей і методів [Текст] / Пер. з англ.; За наук. Ред. Т.В. Герасимової, – Дніпропетровськ: Баланс Бизнес Букс, 2006 – 224 с.